

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	DE ISTORIE I FILOLOGIE
1.3. Departamentul	FILOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură (Filologie)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Limba și literatura română – Limba și literatura franceză

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Retorică tradițională și modernă</i>	2.2. Cod disciplină	RFC321
2.3. Titularul activității de curs	Lector univ. dr. Petronela Wainberg		
2.4. Titularul activității de seminar	asistenta		
2.5. Anul de studiu	2.6. Semestrul	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțional, F – facultativ)
III	6	C	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	-
3.4. Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5. curs	24	3.6. seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătirea seminarilor/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități - pregătire în sesiune					

3.7 Total ore studiu individual	51
3.8 Total ore din planul de învățământ	24
3.9 Total ore pe semestru	24
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<i>Limba latină Teoria literaturii 2</i>
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul retoricii C1.1 Definierea conceptelor, identificarea și exemplificarea limbajului specific retoricii; familiarizarea cu unele metode de analiză specifice studiului interdisciplinar al științelor umaniste C1.2 Explicarea transformărilor produse în retorică A1.1 Aplicarea conceptelor de retorică A1.2 Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul retoricii A.1.3 Elaborarea unor proiecte specifice și interdisciplinare pentru retorică, utilizând metode și principii moderne	
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbii în deplină concordanță cu etica profesională	

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a principalelor norme ale retoricii	
7.2 Obiectivele specifice	O1. Introducere teoretică în studiul științific al retoricii, cunoașterea principalelor aspecte din evoluția cronologică a disciplinei O2. Exersarea inteligenței, impunerea rigorilor gândirii, dezvoltarea metodei, a calităților logice și a calităților lingvistice în vederea formării unor idei clare cu privire la știința și teoria retoricii O3. Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a problemelor privitoare la istoria limbii O4. Formarea unei baze de orientare cu largă deschidere spre aprofundarea ulterioară a temelor prin studiu individual; stăpânirea corectă a termenilor de specialitate O5. Asimilarea principalelor date din istoria disciplinei; integrarea fenomenelor de limbă în contextul mai larg al valorilor de cultură și civilizație; perceperea relației de interdisciplinaritate: retorică / stilistică / teoria literaturii (figurile retorice/ figuri de stil; arta discursului)	

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. INTRODUCERE 1.1. Prezentarea tematicii cursurilor 1.2. Bibliografia generală 1.3. Aspecte metodologice	Conversație	
2. INIȚIERE ÎN RETORICĂ 2.1. Definiție; definiții: retorică, retorică tradițională, neoretorică 2.2. Termeni operaționali: retorică, trop/figură, stil, figură de stil, imagine artistică, expresie.	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizări în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
3. GENEZA RETORICII C3. RETORICA ÎN ANTICHITATE 3.1. Grecia antică: literatura oratorică 3.2. Elocvența attică 3.3. Retorică greacă – a doua sofistică	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizări în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
4. GENEZA RETORICII C4. RETORICA ÎN ANTICHITATE 4.1. Retorică latină: coli, idei, reprezentanți	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizări în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
5. EVOLUȚIA RETORICII C5.1. RETORICA ÎN EVUL MEDIU 5.1.1. Retorică – <i>ars ornandi</i> 5.1.2. Retorică – <i>ars inveniendi</i> 5.1.3. Retorică – <i>ars scribendi</i> 5.1.4. Retorică – <i>ars praedicandi</i> 5.1.5. Retorică – <i>ars lectoria</i> C5.2. RETORICA ÎN RENANȚA	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizări în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	

5.1.1. Curente. Idei. Reprezentantii		
6. RETORICA SECOLELOR XVIII-XX 6.1. Opoziția Retoric / Neoretoric 6.2. Disprețul față de retoric : Victor Hugo, Renan, E.R. Curtius, Louis Bréhier 6.3. Aprecieri favorabile retoricii: H.I. Marrou, Pierre Guiraud 6.4. Cauzele revirimentului retoric: <i>Rhetorica rediviva</i>	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
7. FUNCȚIILE RETORICII 7.1. Funcția persuasivă 7.2. Funcția hermeneutică 7.3. Funcția euristică 7.4. Funcția pedagogică / explicativ / critică 7.5. Funcția revelatoare a idiolectului 7.6. Funcția metalingvistică	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
8. INTERDISCIPLINARITATEA RETORICII 8.1. Relații între retorică și lingvistică, pragmatică, teoria actelor de limbaj, logică și argumentație 8.2. Legătura retorică – psihologie și sociologie 8.3. Suprapunerii identității între retorică și literatură, critica literară, teoria literaturii, poetică 8.4. Zone de interferență ale retoricii cu științele cognitive și oratoria	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
9. DISCURSUL ORATORIC 9.1. Tipologie 9.2. Structură 9.3. Evoluția discursului ca specie 9.4. Reprezentanții de seamă ai discursului ca specie	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
10. RETORICA ROMÂNEASCĂ 10.1 LUCRĂRI DE RETORICĂ 10.1.1. Ioan Molnar Pioariu: <i>Retorică, adevărul în jurul întocmirii frumoasei cuvântului</i> . Simeon Marcovici: <i>Curs de retorică</i> . Dimitrie Gusti: <i>Retorică română pentru tinerime</i> . Cristu Negoescu: <i>Retorica</i> . Al. Aman: <i>Logică judecătorească</i> . V. Ales. Urechi: <i>Despre elocința română</i> . Al. G. Drăghicescu: <i>Tratat de literatură</i> . Gh. Adamescu: <i>Manual de retorică</i> . 10.2. REPREZENTANȚI DE SEAMĂ AI DISCURSULUI ÎN CULTURA ROMÂNĂ 10.2.1. Antim Ivireanul, Mihail Kogălniceanu, Barbu Delavrancea, Titu Maiorescu, Nicolae Titulescu, Istrate Micescu, Ion Petrovici, Nae Ionescu și alții. 10.3. PRIMELE ÎNCERCĂRI DE POETICĂ ÎN LITERATURA ROMÂNĂ 10.3.1. Miron Costin, Dimitrie Eustatievici, Macarie, Ienăchiușcărescu, C. Conachi	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
11. FIGURI DE RETORICĂ 11.1. Definiția figurilor de retorică ce se obțin prin suprimare. Aplicații pe texte. 11.2. Definiția figurilor de retorică ce se obțin prin adaos. Aplicații pe texte. 11.3. Definiția figurilor de retorică ce se obțin prin suprimare-adaos. Aplicații pe texte. 11.4. Definiția figurilor de retorică ce se obțin prin permutare. Aplicații pe texte.	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
12. Considerații finale 12.1. Retrospectiva materialului studiat 12.2. Exerciții recapitulative	Prelegere Conversație Exemplificări Problematizare în învățare prin descoperire Referat Portofoliu	
8.2 Bibliografie Vera Călin, <i>Condiții de dezvoltare a unei noi retorică</i> , în vol. <i>Probleme de literatură comparată și sociologie literară</i> , Ed. Academiei, 1970. G. Călinescu, <i>Între formulă și retorică</i> , "Adevărul literar și artistic", XVIII, seria III, 882, culegerea Ulysse, București, 1967, pp. 426-428. Vasile Florescu, <i>De la retorică la noua critică</i> , în "Via românească", 12, 1970, pp. 100-111. Mircea Frânculescu, <i>Retorica românească – antologie</i> , Ed. Minerva, București, 1980. Gh. Mihai, <i>Retorica tradițională și retorică moderne</i> , București, 1998. Michel Patillon, <i>Éléments de rhétorique classique</i> , C. Edition N. Piquart, 1990. Claude Peyrouet, <i>Style et rhétorique</i> , Nathan, 1994. Olivier Reboul, <i>La rhétorique</i> , Presses Universitaires de France, 1998. BIBLIOGRAFIE PE PROBLEME - Pentru terminologia retorică: Ch. Daranberg et Ed. Saglio, <i>Dictionnaire des antiquités grecques et romaines</i> , Paris, 1919, 5vol. - Pentru retorica prearistotelică:		

D. M. Pippidi, *Arte poetice, (antichitatea)*, București, Ed. Univers, 1970.
 O. Novarre, *Essai sur la rhétorique grecque avant Aristote*, Paris, Hachette, 1910.
 M. Lavency, *La préparation du discours dans la rhétorique primitive*, "Les études classiques", 27, 1959, pp. 353-360.
 - Poziția lui Platon față de retorică :
 Al. Posescu, *Platon, Filosofia dialogurilor*, cap.III, pp. 67-84; cap.V, pp. 114-131.
 - Pentru retorică aristotelică :
 E. Havet, *Etude sur la rhétorique d'Aristote*, Paris, 1886.
 - Pentru retorică postaristotelică :
 G. Kennedy, *The Art of Persuasion in Greece*, Princeton, Princeton University Press, 1963.
 - Pentru raporturile dintre retorică, argumentație și morală :
 J. Ruytinx, *Détermination et Raison de la Conduite morale*, "Revue univ. de Science Morale", Bruxelles, 1971, nr. 14-15, pp. 135-141.
 J. Ruytinx, *Introduction à la Problématique générale de la Philosophie Morale*, "Revue univ. de Science Morale", 1996, nr.5.
 - Pentru retorică medievală :
 Auerbach, *Mimesis*, București, E.P.L.U., 1967, trad. I. Negoiescu.
 E. Bruyne, *L'Esthétique du Moyen Age*, Louvain, 1947.
 - Pentru retorică Renașterii:
 J. E. Spingarn, *A History of Literary Criticism*, London, 1889.
 Bernard Weinberg, *A History of Literary Criticism*, în "The Italian Renaissance", Chicago, 1961.
 - Pentru retorică postrenascentistă :
 Basil Munteanu, *Studii*
 W. Howell, *Renaissance Rhetoric and Modern Rhetoric: A Study in Change*, în "The Rhetorical Idiom", New-York, 1958, pp. 53-70.
 Daniel Mornet, *Histoire de la clarté française*, Paris, Payot, 1929.
 - Pentru noua retorică :
 Leo Apostel, *Assertion Logic and Theory of Argumentation*, "Philosophy and Rhetoric", vol. 4, nr.2, Spring, 1971.
 - Pentru revalorificarea retoricii în critica și teoria literară :
 M. J. Maloney, *Some New Direction in Rhetorical Criticism*, "Central State Speech Journal", vol IV, 1953, pp. 1-5.
 C. C. Arnold, *Oral Rhetoric, Rhetoric and Literature*, "Philosophy and Rhetoric", vol.I, nr.4, 1968, pp. 191-211.
 C. C. Arnold, *Speech as Action*, "The English Record", October, 1970, pp. 36-43.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei a fost analizat în comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu. Din comisie fac parte reprezentanți ai angajatorilor și asociațiilor profesionale din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea scrisă eficient în limba română CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a fenomenelor și teoriilor retoricii, operarea cu terminologia de specialitate CE. 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a teoriilor retoricii CE. 1.4. Calitatea și cantitatea cunoștințelor însușite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere asupra retoricii, pornind de la informațiile oferite și de la textele recomandate (bibliografia de specialitate)	Lucrare scrisă / portofoliu	100%
10.6 Standard minim de performanță :			
SP1. Elaborarea unui discurs oral / scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de retorică			

Data completării
de seminar

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura director de departament

.....